

The Castle of Pylos (Niokastro) was built by the Ottomans in 1573 (two years after their defeat in the Battle of Naupaktos - Lepanto), in order to gain control of the southern entrance to the Bay of Navarino. The castle formed an expression of fortification rules dictated by the spread of firearms and the expansion of the Ottoman Empire into Byzantine territory. It remained in Ottoman hands until 1686, when it was surrendered to the Venetians. In 1715, the Ottomans regained control of the castle, together with Koroni and Palionavarino, and a densely-populated settlement grew up within its walls. Between 1816 and 1827 it was ruled by Ibrahim Pasha.

ΕΚΘΕΣΗ RENÉ PUAUX RENÉ PUAUX EXHIBITION

ΜΕΣΣΗΝΙΑ / MESSINIA

ΕΚΘΕΣΗ RENÉ PUAUX RENÉ PUAUX EXHIBITION

ΜΕΣΣΗΝΙΑ / MESSINIA

ΚΕΙΜΕΝΑ: ΑΓΓ. ΣΙΜΟΣΙ, ΣΤ. ΑΡΓΥΡΗ
ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ & ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΖΑΡΙΦΟΠΟΥΛΟΣ ΜΙΝΩΣ - OFFICE COM.
ΕΚΤΥΠΩΣΗ: ΒΙΒΛΙΟΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ Α.Ε.Π.Ε.Ε.

TEXT: A. SIMOSI, ST. ARGYRI
TRANSLATION: D. BROWN KAZAZIS
GENERAL SUPERVISION: PUBLICATIONS DEPARTMENT
DESIGN & LAYOUT: ZARIFOPOULOS MINOS - OFFICE COM.
PRINT: BIBLIOSYNERGATIKI S.A.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ INFORMATION
T: 210 9235105, 27230 22898

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ - HELLENIC REPUBLIC
Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού
Ministry of Culture & Tourism

2011 © ΤΑΜΕΙΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
2011 © ARCHAEOLOGICAL RECEIPTS FUND
www.tap.gr

Χρηματοδότηση έκδοσης: ΟΠΑΠ Α.Ε.
Edition sponsored by ΟΠΑΠ S.A.

083 ERE

Το Φρούριο Πύλου (Νιόκαστρο) χτίστηκε από τους Οθωμανούς το 1573 (δύο χρόνια μετά την ήττα τους στη Ναυμαχία της Ναυπάκτου) με σκοπό τον έλεγχο της νότιας εισόδου στον όρμο του Ναβαρίνου και αποτελεί έκφραση των οχυρωματικών κανόνων που υπαγόρευσε η διάδοση της χρήσης των πυροβόλων όπλων και η εξάπλωση της οθωμανικής αυτοκρατορίας στα εδάφη του Βυζαντίου. Παρέμεινε στην κατοχή τους ως το 1686, οπότε παραδόθηκε στους Ενετούς, και το 1715 το ανακαταλαμβάνουν, μαζί με την Κορώνη και το Παλιοναβαρίνο, και αναπτύσσεται, εντός των τειχών του, πυκνοδομημένος οικισμός. Από το 1816 ως το 1827 βρίσκεται υπό την κυριαρχία του Ιμπραήμ Πασά.

www.visitgreece.gr

Μετά τη Ναυμαχία του Ναβαρίνου (20 Οκτωβρίου 1827) οι Τούρκοι εγκαταλείπουν το Νιόκαστρο και παραδίδεται στο γαλλικό εκστρατευτικό σώμα υπό το στρατηγό Μαιζόν (Maison), που έφτασε στην Πύλο με προτροπή του κυβερνήτη Ιωάννη Καποδίστρια και έργο του την εκκαθάριση της περιοχής από τον τουρκο-αιγυπτιακό στρατό του Ιμπραήμ. Τότε πραγματοποιούνται εκτεταμένες επιδιορθώσεις των τειχών και των προμακώνων, ενώ πιθανότατα το Σεπτέμβριο του 1828 χτίζεται στα βορινά και το κτίριο των Στρατώνων Μαιζώνος για να καλύψει ανάγκες στρατωνισμού των γάλλων στρατιωτών.

Μετά την αποχώρησή τους το κτίριο των Στρατώνων Μαιζώνος χρησιμοποιείται από τη φρουρά των φυλακών υψίστης ασφαλείας, που λειτουργεί στο Φρούριο για πολλά χρόνια. Το 1960 περνάει στα χέρια της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας και ως το 1983 χρησιμοποιείται ως εργαστήριο συντήρησης κεραμικής και αποθήκη φύλαξης αρχαιοτήτων. Στα πλαίσια των εργασιών για τη μετατροπή του Φρουρίου σε Κέντρο Εναλίων Αρχαιολογικών Ερευνών το κτίριο αναστηλώθηκε (1983-1986) μετατρέποντας το ισόγειο σε εκθεσιακό χώρο για τη συλλογή του Γάλλου φιλέλληνα δημοσιογράφου René Puaux, ενώ τον όροφο σε βιβλιοθήκη και ξενώνα επιστημονικού προσωπικού.

Ο René Puaux (1878-1937) ήταν Γάλλος δημοσιογράφος-συγγραφέας που με την ιδιότητά του αυτή επισκέφθηκε πολλές φορές την Ελλάδα και εντάχθηκε στο φιλελληνικό ρεύμα της εποχής εκείνης. Έκτοτε, άρχισε να συλλέγει αντικείμενα και καλλιτεχνικά δημιουργήματα με θέματα της περιόδου του Αγώνα και κυρίως της Ναυμαχίας του Ναβαρίνου. Το 1935, κατόπιν προτάσεως της Comité France-Grèce υπό την προεδρία του Paul Valéry και της Association d'Expansion et d'Échanges du Quai d'Orsay, διοργανώνει φιλελληνική έκθεση στο Παρίσι με τίτλο «Le Philhellénisme» και σκοπό τη συγκέντρωση χρημάτων για τη δημιουργία Μουσείου στην Πύλο για να στεγάσει τη συλλογή του, αφού πίστευε ότι η Ναυμαχία του Ναυαρίνου ήταν αυτή που έκρινε την τύχη της Ελλάδας. Μάλιστα αναλαμβάνει ο ίδιος την κατασκευή πλαίσίων για τις lithογραφίες, τοποθετώντας τη συνοδευτική ένδειξη «Collection René Puaux destinée au Musée de Pylos (Navarin)».

Μετά το τέλος της έκθεσης, το μεγαλύτερο μέρος της συλλογής φιλοξενήθηκε στο ελληνικό περίπτερο της Πανεπιστημιούπολης του Παρισιού (Fondation Hellénique), ενώ ένα μικρό μέρος επεστράφη στην οικία του στο Παρίσι. Μετά το θάνατό του, η χήρα του το παρέδωσε στο Ελληνικό Κράτος και παρελήφθη το 1938

από την Ιστορική και Εθνολογική Εταιρεία Ελλάδος. Κατά τη διάρκεια της κατοχής η Συλλογή μεταφέρθηκε στο υπόγειο του Γερμανικού Αρχαιολογικού Ινστιτούτου, όπου και παρέμεινε ως το 1948, οπότε συστάθηκε επιτροπή για την αποσφράγιση του κιβωτίου και τον Ιούνιο του 1950 παραδόθηκε στον πρόεδρο της Επιτροπής Πυλίων.

Με δωρεά του ομογενή της Αμερικής ιατρού Χρ. Αντωνόπουλου κτίζεται το 1955 το «Αντωνοπούλειο Μουσείο Πύλου» και το 1958 εγκαινιάζεται σε αίθουσά του η έκθεση της συλλογής υπό τη μέριμνα του αρχαιολόγου Γ. Παπαθανασόπουλου.

Το 1983 η συλλογή παραχωρείται στην Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων, προκειμένου να εκτεθεί στο αναστηλωμένο κτίριο των Στρατώνων Μαιζώνος, όπως προέβλεπε η μετατροπή του Φρουρίου σε Κέντρο Εναλίων Αρχαιολογικών Ερευνών και το 1989 ο Επίτιμος πλέων Έφορος Εναλίων Αρχαιοτήτων Γ. Παπαθανασόπουλος καταφέρει με ενέργειές του να φέρει στην Ελλάδα και το υπόλοιπο τμήμα της συλλογής που είχε παραμείνει στο Παρίσι. Αφού ολοκληρώθηκαν οι εργασίες συντήρησης των έργων στην Εθνική Πινακοθήκη, το 1993 η Συλλογή του René Puaux εκτίθεται πλέον σε ενιαίο σύνολο στο ισόγειο του κτιρίου των Στρατώνων Μαιζώνος.

Η Συλλογή του René Puaux περιλαμβάνει ελαιογραφίες, γκραβούρες, lithογραφίες, χάρτες, υδατογραφίες, πορτραίτα, πορσελάνες, πιάτα εικονογραφημένα, μικροαντικείμενα του 19ου αι., χειρόγραφα και ενθύμια του συλλέκτη. Τα περισσότερα αντλούν τα θέματά τους από πρόσωπα και γεγονότα του αγώνα για την απελευθέρωση ή από σκηνές καθημερινότητας της επαναστατημένης Ελλάδας.

Το έντυπο υλικό έχει καταμετρηθεί θεματικά σε 14 ενότητες ως εξής: 1. René Puaux, 2. Χάρτες, 3. Αγωνιστές της Ελληνικής Επανάστασης, 4. Ελληνίδες γυναίκες της Επανάστασης, 5. Η Ελληνική Επανάσταση, 6. Φιλέλληνες, 7. Η Ναυμαχία του Ναβαρίνου, 8. Το Μεσολόγγι και ο λόρδος Βύρωνας, 9. Αρχή ελληνικού κράτους, 10. Εκστρατεία Μορέως, 11. Πρόσωπα, 12. Τοπία, 13. Καθημερινή ζωή, 14. Γελοιογραφίες.

Τα αντικείμενα της συλλογής εκτίθενται σε 9 προθήκες και κυριαρχούν τα πιάτα με παραστάσεις από επεισόδια του Αγώνα, τα μετάλλια με προσωπογραφίες των αγωνιστών και τα επιχρωματισμένα αγαλματίδια ηρώων της Επανάστασης, μερικά από τα οποία έχουν ιδιαίτερη καλλιτεχνική αξία.

Τέλος, συμπεριλαμβάνονται και τα ενθύμια του Πύλιου αγωνιστή Νικόλαου Οικονομίδη, που έχουν άμεση σχέση τόσο με την ιστορία του τόπου, όσο και με την προσφορά του στον αγώνα της απελευθέρωσης της πατρίδας.

Following the Battle of Navarino (October 20, 1827), the Turks abandoned Niokastro and it was turned over to the French expeditionary corps under General Maison, who arrived in Pylos with the encouragement of Governor Ioannis Kapodistrias, charged with clearing the region of Ibrahim's Turko-Egyptian army. At this time, extensive repairs were carried out on the walls and bastions. It is most likely that in September 1828, the Maison Barracks was built in the northern part of the Castle to meet the need for quartering French soldiers.

After the French departed, the Maison Barracks building was used by the garrison of high-security prisons that operated at the Castle for many years. In 1960 it passed into the hands of the Archaeological Service, and was used as a pottery conservation workshop and antiquities storage area until 1983.

The building was restored (1983-1986) within the framework of works carried out to transform the Castle into a Center for Underwater Archaeological Research. The ground floor was converted into an exhibition space for the collection of the French Philhellene journalist René Puaux, and the upper floor was turned into a library and guest-house for scientific personnel.

René Puaux (1878-1937) was a French journalist and writer who in these roles visited Greece many times, and joined the Philhellenic movement of his age. From that time on, he began collecting objects and art works dealing with the period of the Greek War of Independence, particularly the Battle of Navarino.

In 1935, following an invitation by the Comité France-Grèce under the Presidency of Paul Valéry and the Association d'Expansion et d'Échanges du Quai d'Orsay, he mounted a Philhellenic exhibit in Paris entitled "Le Philhellénisme" with the goal of raising money to create a Museum in Pylos to house his collection, for he believed it was the Battle of Navarino that had determined the fate of Greece. He himself undertook to make the frames for his engravings, attaching the accompanying words: "Collection René Puaux destinée au Musée de Pylos (Navarin)".

After the exhibit closed, most of the collection was hosted in the Greek pavilion (Fondation Hellénique) on the University of Paris campus, while a small part was returned to his home in Paris. After Puaux's death, his widow turned it over to Greece, and in 1938 it was received by the Historical and Ethnographic Society.

During the WWII Occupation, the Collection was transferred to the basement of the German Archaeological

Institute, where it remained until 1948 when a committee was formed to unseal the box containing it. In June 1950 it was turned over to the President of the Committee of Pylians.

In 1955 the "Antonopoulos Museum of Pylos" was built with a donation from Chr. Antonopoulos, an expatriate physician working in the U.S. In 1958 the exhibition of the collection, curated by archaeologist G. Papanthanasopoulos, was inaugurated in one of its galleries.

In 1983, the collection was given to the Ephorate of Underwater Antiquities to be exhibited in the restored building of the Maison Barracks, given the foreseen conversion of the Castle into a Center for Underwater Archaeological Research, and in 1989, G. Papanthanasopoulos, who was by then Emeritus Ephor of Underwater Antiquities, managed through his own efforts to bring that part of the collection that had remained in Paris to Greece. Following the completion of conservation works on the collection in the National Gallery, in 1993 the René Puaux Collection as a whole went on display on the ground floor of the Maison Barracks building.

The René Puaux Collection includes oil paintings, engravings, lithographs, maps, watercolors, portraits, porcelains, illustrated plates, minor objects from the 19th c., manuscripts, and mementos of the collector. Most draw their subjects from persons and events of the Greek Revolution, or from scenes of daily life in revolutionary Greece.

Print materials have been divided into the following 14 themed sections: 1. René Puaux, 2. Maps, 3. Greek Revolutionary Fighters, 4. Greek Women in the Revolution, 5. The Greek Revolution, 6. Philhellènes, 7. The Battle of Navarino, 8. Messolonghi and Lord Byron, 9. The Beginnings of the Greek State, 10. The Morea Expedition, 11. Persons, 12. Places, 13. Daily Life, 14. Cartoons.

Objects in the collection are exhibited in 9 display cases, dominated by places with scenes depicting episodes from the War of Independence, medals with portraits of Greek Revolutionary fighters, and painted statuettes of heroes of the Revolution, some of which are of great artistic value.

Finally, the exhibit includes mementos of the Pylian fighter Nikolaos Oikonomides, which are directly connected with the history of Pylos and Oikonomides' contribution to his homeland's struggle for independence.